

HW

OUDER WESTLAND

Het Westlands verzet is niet te spreken over het boek 'De Afrekening' van Maarten van Buuren. Er staan verzinsels in en bepaalde conclusies grenzen aan smaad.

AAD VAN HOLSTEIN

'Klinkklare onzin in boek over verzet'

De Binnenlandse Strijdkrachten van de Naaldwijkse LO-LKP. FOTO'S HISTORISCH ARCHIEF WESTLAND

Het onlangs verschenen boek *De Afrekening* van Maarten van Buuren waarin hij het Westlands verzet in de oorlog een misdaad syndicaat noemt, is een mengeling van waarheid, fantasie en klinkklare onzin. Dat is de mening van de bij de verzetsvereniging LO-LKP Vlaardingen-Westland aangesloten oud-verzetsstrijders. Woordvoerder is Leen Kuyvenhoven uit De Lier, wiens vader in de oorlog een rol heeft vervuld in de Landelijke Knok Ploeg.

Kuyvenhoven onderhoudt de laatste tijd de contacten met die seniorenverzetsstrijders. Als oudste zoon van de - ook in het boek van Van Buuren genoemde - verzetsman Jaap Kuyvenhoven LJzn, is hem enkele jaren geleden, toen de vereniging door het overlijden van de meeste oud-verzetsstrijders dreigde te verdwijnen, gevraagd het archief en het nog aanwezige kasgeld te beheren. Sindsdien zorgt hij er bijvoorbeeld samen met een collega voor dat jaarlijks bij de herdenking van de gevallen op de vierde mei zowel in het Westland als in Vlaardingen kransen worden gelegd.

De oud-strijders vinden dat verzetsleider Piet Doelman, oorspronkelijk uit Maasland en later wonend

in Naaldwijk, in het boek een wel zeer te betwisten rol krijgt toebedeeld. Doelman doet weliswaar al voor de oorlog nogal negatief van zich spreken door zich tot het uiterste te verzetten tegen een provinciale weg die door zijn tuin aan de Galgweg in Naaldwijk moet komen, anderzijds is hij wel een van de eersten die zich bij het leger meldt om vrijwillig dienst te nemen als er in 1940 oorlog dreigt. Eenmaal terug uit het leger na de capitulatie weet hij al meteen mensen om zich heen te verzamelen om de illegale bladen 'Vrij Nederland' en later ook 'Trouw' te verspreiden.

ONDERDUIKERS

Daar is ook de vader van Leen Kuyvenhoven bij. Pas in 1942 als ds. Frits Slomp onder de schuilnaam 'Frits de Zwerver' in het Westland in actie komt, krijgt het verzet te maken met onderduikers. Het is verzetsman Leendert Valstar uit Naaldwijk die de eerste onderduiker in augustus van dat jaar in huis krijgt. Hij wordt leider van de LKP, de Landelijke Knokploeg en hij steekt veel tijd in het illegale werk. Ook samen met Piet Doelman. Later arresteren de Duitsers Valstar,

Geallieerde piloten, van wie een aantal zat ondergedoken in hoeve Landlust in Maasland.

om hem op 4 september 1944 te fusillieren. Piet Doelman opereert intussen vanuit Maasland onder de schuilnaam 'Oom Piet'. Tegen het

eind van de oorlog werkt hij ook samen met een groep verzetslieden, die zich bezighoudt met gevaarlijk sabotagewerk.

„Ik heb veel met mijn vader over de oorlog kunnen spreken,” vertelt Leen Kuyvenhoven, die in de jaren vijftig met zijn vader samen op diens tuinbouwbedrijf werkte. Maar de sfeer die Maarten van Buuren in zijn boek oproept herkent hij op geen enkele manier. „Van Buuren laat in zijn boek de lezer totaal niet voelen in welke angst men in de oorlog leefde. Het verraad was namelijk overal aanwezig, niemand was te vertrouwen en elk loslippig woord kon de dood betekenen.”

BELEVENISSEN

Kuyvenhoven herinnert eraan dat vijftig jaar na de bevrijding, in 1995, de bundel *Verzetsherinneringen in en om het Westland* is verschenen. Daarin beschrijven oud-verzetsstrijders hun belevenissen. Maarten van Buuren citeert daaruit in zijn boek getuigenverklaringen van oud-verzetsstrijders, maar gebruikt ze vervolgens om daar zijn zelf gefantaseerde conclusies op los te laten. Zo schrijft hij: 'De belangen van zowel het gewapend verzet als van de

Landwacht waren in hoge mate economische belangen'. „Dat is klinkklare onzin,” zegt Leen Kuyvenhoven. „De auteur ziet kennelijk geen verschil tussen sabotage tegen de bezetter, die er puur op was gericht te voorkomen dat voedsel naar Duitsland zou gaan en de af te keuren op grote schaal beoefende zwarte handel.” Dat, zoals Van Buuren constateert, de verdiensten van boeren en tuinders in de oorlog tot astronomische hoogten stegen, moet volgens Kuyvenhoven immers vooral worden afgezet tegen de crisisjaren vóór de oorlog, toen er sprake was van een enorme doordraai van producten. „Die brachten toen zo goed als niets op, aangezien de Duitsers de grens sloten omdat ze het geld nodig hadden voor wapenproductie. Pas in de oorlog trok de export naar Duitsland sterk aan.” Het verzet kon ook niet buiten overvallen. Kuyvenhoven vertelt dat veel boeren zogenaamd een koe lieten stelen, die in een tuindersschuur werd geslacht om het vlees te gebruiken voor door particulieren opgezette gaarkeukens in de dorpen. „Hoe zouden anders alle Joden en andere onderduikers gevoed kunnen worden?”

‘Dankzij het Westlandse verzet genieten wij nu van de vrijheid’

De oud-verzetsstrijders zijn van mening dat de rol van de NSB'ers in het boek van Van Buuren niet mooier wordt voorgesteld dan hij was. „Maar hij vergeet wel te vertellen dat door NSB'ers velen zijn verraden en daardoor de dood zijn ingejaagd,” zegt woordvoerder Leen Kuyvenhoven van de oud-verzetsstrijders. „De auteur citeert verklaringen van NSB-

mensen waarmee hij vervolgens doorfantaseert. Duitsers komen in het boek niet veel voor en zeker niet als de agressors waartegen verzet gepleegd werd.” Over de rol van Piet Doelman denken de oud-verzetsstrijders heel wat genuanceerder dan Van Buuren. „Piet Doelman is jaren achtereen opgejaagd geweest en verstoken van zijn gezin,” zegt

Kuyvenhoven. De beruchte Landwacht zocht hem overal en er stond een prijs op zijn hoofd. De voortdurende spanning bij Piet Doelman werd nog groter doordat familieleden en vrienden na bizarre verhoren om het leven zijn gebracht. „Piet Doelman werd geëerd door velen en velen hadden ontzag voor hem,” zo vat Leen zijn bevindingen samen.

„Dat hij na de oorlog voor eigen rechter heeft gespeeld in het geval van NSB'er Francke, daar distantiëren de oud-verzetsstrijders zich van. Piet Doelman stond bekend als iemand die belist niemand boven zich duldde, laat staan een dictator, een Jodenvervolger of tirannieke bezetter. Tijdens de oorlogsjaren zijn echter door zijn onverschrokken-

heid en strak leiderschap in elk geval vele levens gered. Dankzij het Westlands verzet, bestaande uit mannen en vrouwen die hun levens op het spel hebben gezet, genieten wij nu van de vrijheid. Dat Maarten van Buuren de LO-LKP nu een misdaad syndicaat durft te noemen, grenst volgens diezelfde oud-verzetslieden aan smaad.”